

stav Freytag (1816–1895), som i øvrigt også havde beskæftiget sig med denne tid i *Bilder aus der deutschen Vergangenheit*, bd. 3. Denne småtryksamling er katalogiseret af P. R. Franke i *Hamburger Beiträge zur Numismatik*, bd. IV (12/13), 1959, s. 235–238, og der synes her at være flere titler, som mangler hos Redlich. Det kan nævnes, at Det kongelige Bibliotek naturligvis har en righoldig samling af denne litteratur (også her synes der at være et par tilføjelser at gøre til Redlich), ligesom den også er repræsenteret i biblioteket på Den kgl. Mønt- og Medaillesamling, Nationalmuseet.

Disse bemærkninger tjener kun til at stille Redlichs arbejde i relief. Han har systematiseret og udnyttet en ellers lidet kendt kildegruppe, således at man ikke alene med fornøjelse læser den lille bog, men også får lyst til at gå i gang med de originale kilder.

Jørgen Steen Jensen

J. den Tex: Oldenbarnevelt I–II. Cambridge, at the University Press 1973. xii + 760 s., ill. £ 21.00.

Det er unægteligt rigtigt som smudsomslagets reklametekst bebuder, at den hollandske jurist, Jan den Tex' biografi gennemgår alle sider af Jan van Oldenbarnevelts mangeartede indsats i Nederlandenes historie fra hans fødsel i Amersvoort 1547 til eksekutionen 1619, og det hører utvivlsomt til bogens fortjenester, at den netop gør et forsøg på at placere Oldenbarnevelts andel i Nederlandenes indre og ydre politik indenfor rimelige proportioner. Værket bærer blot altfor tydelige spor af at være *an abridgement* (i omfang ca. 40 %) af den hollandske originaludgave i fem bind (1971), der foruden den stærkt analyserende tekst også rummer et stort antal ekskursor, noteapparat og bibliografi. Kondenseringen har fjernet enhver antydning af analyse og leverer en velskrevet, men noget problemløs tekst. Det vil (også på andre punkter end netop Oldenbarnevelts biografi kunne tjene som standard-opslagsværk (om man vil investere £ 21 i dette formål) til afløsning af John Motleys helt forældede fremstilling, men til forskningsformål overflødig og oversættelsen ingenlunde den hollandske original.

E. Ladewig Petersen

Heimold Helczmanouszki (udg.): Beiträge zur Bevölkerungs- und Sozialgeschichte Österreichs. Nebst einem Überblick über die Entwicklung der Bevölkerungs- und Sozialstatistik. München, R. Oldenbourg Verlag, 1973. 448 s. DM 52,-.

Da det Internationale Statistiske Institut i 1973 holdt møde i Wien, benyttede Østrigs statistiske centralmyndigheder lejligheden til at fremlægge dette samleværk under redaktion af lederen af landets befolkningsstatistik. Noget præg af lejlighedsskrift finder man dog kun i de 4 små indledningsartikler om sta-